

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ของเทศบาลตำบลบางตะบูน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๑

ความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในทุกมิติทั้งทางด้านสังคม ที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และไม่เท่าเทียมของประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและด้านการเมืองที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสของประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้กำหนด แนวทางในการพัฒนาเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยให้ความสำคัญกับการปรับ และหล่อหลอมพฤติกรรมของ “คน” ให้มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตโดยการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) หรือสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้ อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐผ่านการสร้างนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส่ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน โดยแนวทางการสร้างความโปร่งใส่ของหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือ “การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต” เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

นอกจากนี้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส่ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจสถานะ และปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส่ขององค์กร ให้นำไปสู่ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาลและมีมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในองค์กรได้ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต เรื่องการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตอันเป็นการกำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใส่ภายในหน่วยงาน และการกำกับติดตามให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เนื่องจากปัจจุบันได้ปรากฏข่าวในสื่อต่าง ๆ พบว่ามีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นจำนวนมาก จึงได้ดำเนินการ “ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗” ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนการกระทำที่อาจนำไปสู่การขัดกันแห่งผลประโยชน์และอาจนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็นธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลปลอดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

ส่วนที่ ๒

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต ขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย

๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยง การทุจริต ดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	<p>➤ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมี ผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบน ไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง,ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)</p> <p>➤ เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และ ส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร</p>
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	<p>➤ กระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้และ ตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ</p>

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<p>➤ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p>
การทุจริต	<p>➤ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">๑. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ๒. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ๓. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอการให้ หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี๔. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐบาลนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง๕. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม๖. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม๗. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า ๑ สถานะ
การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	<p>➤ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>
ความเสี่ยง/ปัญหา	<p>➤ ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ➤ ต้องหามาตรการควบคุม</p> <p>➤ ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ➤ ต้องแก้ไขปัญหา</p>

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ประเด็นความเสี่ยง	➤ เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	➤ โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	➤ ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)	➤ คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส(Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๒.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ไว้ด้วยกัน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กรพัฒนา รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริตโดยรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
Corrective	➤ แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้น / สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วและจะอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	➤ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยงผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)
Preventive	➤ ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาอีก
Forecasting	➤ การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒.๓ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต																																																
๑. กำหนดเกณฑ์ ความเสี่ยงการทุจริต	<p>เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของควมถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ - ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="6">ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">โอกาส (Likelihood)</th> <th colspan="5">ผลกระทบ (Impact)</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>ปานกลาง</td> <td>สูง</td> <td>สูงมาก</td> <td>สูงมาก</td> <td>สูงมาก</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>ต่ำ</td> <td>ปานกลาง</td> <td>สูง</td> <td>สูงมาก</td> <td>สูงมาก</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ต่ำ</td> <td>ปานกลาง</td> <td>สูง</td> <td>สูง</td> <td>สูงมาก</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>ต่ำ</td> <td>ต่ำ</td> <td>ปานกลาง</td> <td>ปานกลาง</td> <td>สูง</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>ต่ำ</td> <td>ต่ำ</td> <td>ต่ำ</td> <td>ต่ำ</td> <td>ปานกลาง</td> </tr> </tbody> </table>	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)						โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)					1	2	3	4	5	5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)																																																
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)																																															
	1	2	3	4	5																																											
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก																																											
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก																																											
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก																																											
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง																																											
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง																																											

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๒.การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุดโดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)
๓.การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ	เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตโดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

ส่วนที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ และแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ ของ เทศบาลตำบลบางตะบูน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบของ (หน่วยงาน) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบของ (หน่วยงาน) ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทศบาลตำบลบางตะบูนได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบของ เทศบาลตำบลบางตะบูน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบของ (หน่วยงาน) สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ใน ๔ ประเด็นได้แก่

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต/เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
ประเด็นที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
๑. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พรบ. สิ่งปลูกสร้าง	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
ประเด็นที่ ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย			
๑.เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนจากประชาชน/ร้านค้าในการประเมินภาษีให้น้อยลง	๓	๓	๙ (สูง)
ประเด็นที่ ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง			
๑. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์จากร้านค้าเพื่อแลกกับการจัดซื้อจัดจ้างในอนาคต	๓	๓	๙ (สูง)
ประเด็นที่ ๔ การบริหารงานบุคคล			
๑. ผู้บริหารหน่วยงานมีการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่กรณีย้ายเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงาน	๓	๓	๙ (สูง)

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเทศบาลตำบลบางตะบูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย	จำนวนปัจจัยเสี่ยง
ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	๓
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	๒
ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓	ระดับที่ยอมรับได้	-

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลบางตะบูน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลบางตะบูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาแล้วเห็นว่ายังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เทศบาลตำบลบางตะบูน จำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน ๕ เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	แนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑.เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้างตามพรบ.สิ่งปลูกสร้าง	๖ (ปานกลาง)	- ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญในการตรวจสอบการพิจารณาการขออนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด - นำระบบบริการออนไลน์มาใช้เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ป้องกันการเรียกรับสินบน - เพิ่มช่องทางการร้องเรียนกรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค.๖๖- ก.ย.๖๗	กองช่าง
๒. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนจากประชาชน/ร้านค้าในการประเมินภาษีให้น้อยลง	๙ (สูง)	- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - เพิ่มช่องทางการร้องเรียนกรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค.๖๖- ก.ย.๖๗	กองคลัง
๓.เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางรายมีการเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์จากร้านค้าเพื่อแลกกับการจัดซื้อจัดจ้างในอนาคต	๙ (สูง)	- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - เพิ่มช่องทางการร้องเรียนกรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค.๖๖- ก.ย.๖๗	กองคลัง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	แนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๔.ผู้บริหารหน่วยงานมีการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่กรณีโยกย้ายเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงาน	๙ (สูง)	- ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนกรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่มายังเทศบาลฯและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗	สำนักปลัดฯ